

За наукою бі КАДРИ

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

№ 10 (746)

Понеділок, 8 квітня 1963 р.

Ціна 2 коп.

ЛЮДИ—ЗОРИ

Так, люди — це зорі, але зорі вічні. Гаснуть світла і їхнє місце заповнює темрява, спрви ж людські не забуваються, вони живуть в пам'яті нашадків.

I коли на партзборах істфаку при обговоренні питання про стан агітаційно-масової роботи доц. К. В. Сизоненко згадала слова великого Горького про те, що прийде час і люди милуватимуться один одним, немов зорі, — це було не випадково, адже агітаційно-пропагандистська робота — це перш за все робота з людьми, яких треба запалити яскравим світлом зірок.

Доповідач член партбюро доц. Я. П. Зінчук говорив про різноманітні форми і методи агітаційно-пропагандистської роботи, які використовуються у нас на факультеті.

На політгодині розглядаються питання міжнародної та внутрішньої політики, яку проводить наш уряд. Проте, як вказує доповідач, трапляються випадки неефективного використання часу, який відведено для політінформації.

Доповідач зупинився й на інших формах роботи — таких, як індивідуальні бесіди викладачами із студентами, відвідування викладачами гурток тощо. Бажаними гостями в гуртожитку є доценти Ф. М. Гудимович, І. Д. Головко, М. Ю. Беркович, які часто бесідують із студентами, діляться своїм життєвим досвідом.

Доповідач відзначив активну участь в підготовці до огляду художньої самодіяльності викладачів Т. Є. Самборської, Ф. М. Гудимовича, студен-

тів Ю. Варбанця, І. Проценка та ін. На огляді наш колектив зайняв 2-е місце.

Велику агітаційну роботу під час виборів проводили доценти М. Д. Свічарівська, О. Д. Савчук, аспірант А. Загінайло, студенти Л. Зінченко, Є. Тимонін, Котигора та ін. Ряд критичних зауважень зробив доповідач на адресу редколегії «Історика».

Потім він зупинився на завданнях, які стоять перед працівниками ідеологічного фронту у світлі положень, висловлених М. С. Хрущовим в промові на березневій зустрічі з діячами літератури і мистецтва.

В дебатах виступили студенти Бойко, Драчук, Ізвеков, Березуцький, Мушта. Вони говорили про стан роботи на курсах, про нові методи проведення політгодин (коли не викладач агітатор, а самі студенти по черзі керують політзаняттями), вказали на ряд недоліків. Зокрема, А. Березуцький розповів про недостатню виховну роботу на IV курсі, про нетовариське ставлення студентів В. Вовк і А. Нехороших до своїх колег. І про справи третьокурсників говорила доцент К. В. Сизоненко.

Доцент К. Г. Мигаль в своєму виступі говорив про те, що агітація не повинна бути безпредметною, бо така агітація не дає своїх результатів.

На зборах виступили також секретар бюро ЛКСМУ А. Рубан та аспірант А. Загінайло. В той же день комуністи істфаку прияли в члені КПРС студентів Г. Гуцало та М. Шуровського.

О. СЕМЕРІН.

кладачів у повсякденній роботі.

Декан факультету Д. О. Кожухар у своєму виступі підкреслив, що цю корисну розмову буде продовжено на кафедрах.

В. М. НАСОНОВ.

ВИКЛАДАЧІ ОБГОВОРЮЮТЬ

На факультеті іноземних мов відбулась виробнича нарада, на якій обговорювалася досвід Воронезького університету у викладанні іноземних мов.

З доповідю про свою поїздку до Воронежа виступила М. С. Латушкина. Вона розповіла про принципи безперекладного методу, який застосовується у Воронезькому вузі, і засоби викладання іноземних мов. Співдоповідь зробив зав. кафедрою іноземних мов В. Г. Шатух. Потім відбулося обговорення.

Мова на нараді йшла головним чином про ставлення факультету до Воронезького методу. Цікавим був виступ викладача кафедри іноземних мов В. Г. Соломонова, який висловив думку, що факультет повинен мусить утриматись від категоричного «так» чи «ні» з цього питання, тому що товариші з Воронежа експериментують, проявляють ініціативу, шукаючи найбільш ефективних методів. Нам слід взяти з їхнього досвіду все позитивне і водночас шукати нове самостійно. Викладачам факультету варто частіше зустрічатись для обговорювання.

ПОДВІЙНИЙ УСПІХ

У неділю 31 березня відбулась традиційна естафета на приз обласної газети «Знамя комунізма». В естафеті брали участь команди підприємств, вузів, технікумів.

Серед жінок вузівських команд абсолютно кращий результат показала команда Одеського державного університету, яка знову завоювала перехідний приз газети.

Наша чоловіча команда зайняла друге місце, лише трохи програвши переможцям — політехнікам. Позаду залишились сильні команди ОЕІЗ, підінституту та інші, отже, і друге місце — неабиякий успіх наших хлопців.

Ми поздоровляємо наших легкоатлетів та їх тренерів А. Я. Луполовера та О. Л. Крижанівського з успіхом.

10-2

П-877557

МЕЧНИК

Умови конкурсу на кращу студентську групу

З метою підвищення ролі студентської групи в учбово-виховній роботі, активізації всіх ділянок громадської роботи, комітет комсомолу і профком вирішили провести конкурс на кращу студентську групу. В конкурсі можуть взяти участь тільки ті групи, які включились в рух за звання «передова група по вихованню активних будівників комунізму», взяли на себе певні зобов'язання і виконують їх.

При підведені підсумків конкурсу будуть враховані такі показники:

- навчання студентів та стан трудової дисципліни;
- участь в роботі наукових студентських гуртків;
- комсомольські доручення, їх виконання;
- тематичні збори, дискусії, диспути, обговорення, зустрічі зі знатними людьми;
- участь в роботі художньої самодіяльності;
- стан спортивної та шефської роботи;
- громадсько-корисна праця;
- робота стінної преси в групі.

Кожний факультет підводить підсумки і визначає кращу групу, яку представляє на конкурс. Із числа кращих груп факультетів буде визначена краща група університету. Строк подачі на конкурс — до 15 квітня 1963 року. Краща група університету буде нагороджена вимелом.

КОМІТЕТ КОМСОМОЛУ,
ПРОФКОМ.

НАУКОВА СТУДЕНТСЬКА

Сьогодні розпочинає свою роботу XIX наукова студентська конференція. На конференції працюватимуть 19 секцій та підсекцій, на яких виступлять з доповідями студенти-науковці різних факультетів ОДУ, а також численні гості з багатьох міст нашої країни.

У ХІМІКІВ

Незабаром відбудеться XIX студентська наукова конференція. Її передує рік напруженої праці в наукових гуртках. Програма хімічної секції конференції нараховує 25 доповідей. В роботі конференції візьмуть участь всі наукові гуртки, які працюють на кожній кафедрі хімфаку: це гуртки неорганічної, аналітичної, органічної, фізичної хімії та гурток хімії високомолекулярних сполук. Принцип роботи в гуртках такий: окрім студентів чи невелика група студентів працюють над певною темою. Майже всі студенти зайняti експериментальною роботою. На кафедрі органічної хімії постійно діють семінари. Запрошуються студенти на семінари, підготовлені співробітниками кафедр. Тут вони можуть почути про найновіші досягнення в галузі органічної хімії, виступи учасників симпозіумів, наукових конференцій. На кафедрі аналітичної хімії працює семінар змінної хроматографії.

Студенти III курсу під керівництвом доц. Р. М. Драницької і асистента А. І. Гаврильченко досліджують розчинність двоокису германію в розчинах шавлевої і сірчаної кислоти. Група органіків під керівництвом доц. О. В. Богатського працює над вивченням і одержанням деяких похідних малонового, ацетооцтового ефіру. Доц. О. С. Степанова разом із групою студентів працює над одержанням сорбінового спирту із сорбінової кислоти шляхом відновлення алюмогідритом літію, над вивченням механізму взаємодії деяких ефірів.

На кафедрі високомолекулярних сполук студенти виконали велику роботу під керівництвом доц. С. С. Іванова, ст. викладача Н. Я. Вільшанської по визначеню молекулярних ваг полімерів в різноманітних ситуаціях полімерізації, синтезу деяких високомолекулярних сполук, вивченю властивостей деяких емульгаторів полімеризації. Багато уваги приділяється на нашому факультеті роботі гуртка «Юний хімік». В цьому гуртку працюють біля 20 учнів школ міста.

А. ЧЕРНЕНКО,
ст. III курсу,
голова НСТ хімфаку.

УВАГА!

У неділю, 21 квітня, о 10 год. ранку буде дано старт традиційній весняній міжфакультетській легкоатлетичній ЕСТАФЕТІ на приз газети «За наукою і кадри».

Кожний факультет має право виставляти необмежену кількість команд. Заявки подавати до 15 квітня.

Детальне положення про естафету буде надруковано в наступному номері нашої газети.

На конференції НСТ

Нещодавно відбулась звітно-відчітна конференція НСТ ОДУ.

Із звітно-відчітною доповіддю виступив голова ради НСТ В. З. Дитчук. Він говорив про те, що в 1961—62 рр. в університеті працювало 69 наукових гуртків і семінарів, які охопили 1322 студента. Роботою гуртків керують провідні вчені і

викладачі ОДУ; серед них члени-кореспонденти АН УРСР професори В. П. Цесевич, В. П. Тульчинська, М. П. Савчук, професори Р. І. Файтельберг, І. І. Пузанов. Тематика робіт гуртків цікава, актуальна. На істфакі в гуртку історії КПРС багато студентів працює над історією революційного руху на півдні України, члени археологічного гуртка обробляють матеріали археологічних експедицій. На природничих факультетах теми робіт гуртків пов'язані з важливими проблемами.

В дебатах по доповіді В. З. Дитчука виступили представники різних факультетів. Обрано новий склад ради НСТ. Головою ради обрано Л. І. Фролову.

Науковий керівник НСТ проф. Р. І. Файтельберг побажав новій раді НСТ успішної праці.

В. АНТОНОВ.

МІЖВУЗІВСЬКА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

КОЛЕКТИВ учених філологічного факультету живе напруженим життям. З ініціативи науковців філфаку і зокрема кафедри української літератури в 1962 році було проведено дві міжвузівські наукові конференції: одна із них була присвячена проблемі українського радянського роману і творчості М. Стельмаха, друга — творчості М. М. Коцюбинського. В роботі цих конференцій брали участь вчені, письменники, вчителі з різних міст України.

В цьому році 28—30 березня відбулася міжвузівська наукова конференція, присвячена творчості видатного поета сучасності А. С. Малишка.

28 березня ввечері у Великому актовому залі університету зібралися студенти, викладачі та учасники конференції, що приїхали із інших міст республіки.

Схвилювано, сердечно зустріли присутні в залі появу улюбленого поета, лауреата Державних премій, депутата Верховної Ради УРСР Андрія Самійловича Малишка. На конференцію приїхали також поетеса Любов Забашта, критики С. А. Крижанівський, Л. М. Коваленко, Ю. С. Бурляй та інші.

ВРАЖЕННЯ УЧАСНИКІВ

Слід говорити вже не тільки про літературні традиції, а й про чудову одеську традицію — проведення щорічних міжвузівських наукових конференцій, присвячених вивченю творчості українських радянських письменників.

Такою традицією, до речі, не може похвалитися жоден університет нашої республіки.

З кожним роком робота конференції удосконалюється, урізноманітнюється, стає все цікавішою, і тому не дивно, що вона привертає увагу все ширших кіл літературної і педагогічної громадськості. Дуже добре, що поруч з відомими вченими працювали два, — досить таки напруженні, — дні молоді дослідники, вчителі, початкові літератори.

Особливої принадності надає конференціям присутність на ній, а часто й участь в роботі видатних митців слова сучасності, творчості яких сесії присвячені...

Критик, кандидат філол. наук
Л. М. КОВАЛЕНКО.
(Київ).

Конференція, присвячена творчості А. Малишка — визначна культурна подія в сонячній Одесі. Вона виявила значні творчі сили цього міста, показала рівень високої наукової думки викладачів Одеського університету.

Мусій БОГУЦЬКИЙ,
зас. відділом критики
вид-ва «Радянський письменник».

Вчетверте приїжджаю я до Одеси, щоб взяти участь у роботі міжвузівських наукових конференцій, які щорічно проводить філологічний факультет Одеського державного університету.

Кожний приїзд — для мене трудове свято, бо на одеські конференції приїздять вчені, які люблять творчість письменника, що йому присвячується конференція. Цього року всі доповіді присвячені творчості Андрія Малишка. Серед інших найбільше враження

Конференцію відкрив коротким вступним словом про творчість А. С. Малишка проректор Одеського державного університету Г. А. Вязовський, який коротко охарактеризував творчий шлях поета, вказав на новаторство, яке внес поет в сучасну українську літературу, говорив про любов і відданість поета рідній Вітчизні.

З великою змістовою доповідю «Народ і поет» виступив доц. І. М. Дузь. Доповідач підкреслив, що поет живе одним життям зі своїм народом. Його лірничий герой — відданий патріот, вірний друг і товариш, мужній борець за щастя всіх трудящих. Малишко сам себе назавв сурмачем радянських полків, і це ім'я йому найбільше личить, бо поет йде в передових лавах борців за славу і пласти своєї Батьківщини.

Привітати А. С. Малишка присили піонери. Під дроб піонерського барабана і звуки горна проходять вони до сцени і проголошують сердечні слова привіту дорогому поетові. Під бурхливі оп-

правила доповідь Степана Крижанівського «Поет і сучасність», Леоніда Коваленка «Про традиції новаторства в творчості А. Малишка». І це не дивно, адже С. Крижанівський і Л. Коваленко багато років вивчають творчість поета і пишуть про нього.

Незабутне враження справила зустріч з Андрієм Малишком і його виступом перед молодими поетами та учасниками конференції. Не раз ми говорили про це, а хочеться й написати: одеські філологи-україністи роблять велику справу, збираючи міжвузівські наукові конференції. Адже під час цих конференцій філологічний факультет Одеського університету стає

кафедрою, з якої звучить нове слово нашого літературознавства про важливі проблеми розвитку української радянської літератури. Велике спасибі, колеги, Вам за Вашу добру ініціативу!

Доцент М. І. КЕНІГСБЕРГ.
(Харків).

З радістю прийняла запрошення виступити з доповідю про наше улюбленого поета сучасності.

Силі й енергії, ніжності й вірності вчусь у нього. А пісню «Мі підем, де трави похилі» вважаю особистим подарунком. І все своє почуття поваги і любові до поета намагаюсь передати учням своїм.

Викладач Н. В. ОРЛОВА-МАТЮШЕНКО.
(Одеса).

Наша традиційна зустріч випускників філологічного факультету ОДУ майже співпала з початком цікавої міжвузівської наукової конференції, присвяченої видатному поету сучасності А. С. Малишку.

З великим інтересом слухала змістовну доповідь І. М. Дузя «Народ і поет» і виступи всіх тих, хто привітав А. С. Малишка.

Широ схвилювала мене зустріч з поетом А. Малишком на пленарному засіданні конференції. Дуже добру справу роблять товариши з філфаку, що організують в Одеському університеті такі авторитетні наукові конференції.

В. М. САМОНІНА,
засв. СШ № 1 м. Котовська.

лески присутніх в залі піонери подарували поетові рушничок, як вияв любові і подяки за людяні безсмертні вірші-пісні видатного народного співця.

Від студентів філологічного факультету з привітанням виступила Світлана Балинська.

Поет В. Гетьман, вшановуючи Малишкову солов'ину поезію, прочитав свого вірша:

ПТИЦІ

А. С. Малишкові.

Ти кожній людині даруеш птицю:
To чайку, то сокола, то солов'я.
Хай кожній людині дорога іскриться,
Де плин і розвихря й глуха кручия.

Тому — для кохання,
Тому — для прощання,
Тому — для відради і лету у світ.
Іще ти людині даруеш світання

На тисячі літ.
Прозориться небо вишневого року,
І дихають птиці твої гаряче.
Готуються птиці в дорогу високу,
І Всесвіт для птиць підставляє плече.

Ткаля фабрики ім. Воровського, член бригади комуністичної праці

Нешодавно громадськість університету відзначала 75-річчя професора Олександра Ромуловича Пренделя. О. Р. Прендель нарого-україністи, роблять велику справу, збираючи міжвузівські наукові конференції. Адже під час цих конференцій філологічний факультет Одеського університету стає

кафедрою, з якої звучить нове слово нашого літературознавства про важливі проблеми розвитку української радянської літератури. Велике спасибі, колеги, Вам за Вашу добру ініціативу!

Доцент М. І. КЕНІГСБЕРГ.
(Харків).

З радістю прийняла запрошення виступити з доповідю про наше улюбленого поета сучасності.

Силі й енергії, ніжності й вірності вчусь у нього. А пісню «Мі підем, де трави похилі» вважаю особистим подарунком. І все своє почуття поваги і любові до поета намагаюсь передати учням своїм.

Викладач Н. В. ОРЛОВА-МАТЮШЕНКО.
(Одеса).

Наша традиційна зустріч випускників філологічного факультету ОДУ майже співпала з початком цікавої міжвузівської наукової конференції, присвяченої видатному поету сучасності А. С. Малишку.

З великим інтересом слухала змістовну доповідь І. М. Дузя «Народ і поет» і виступи всіх тих, хто привітав А. С. Малишка.

Широ схвилювала мене зустріч з поетом А. Малишком на пленарному засіданні конференції. Дуже добру справу роблять товариши з філфаку, що організують в Одеському університеті такі авторитетні наукові конференції.

В. М. САМОНІНА,
засв. СШ № 1 м. Котовська.

Галина Петренко з любов'ю говорила про пісні поета, про зустріч колективу бригади з А. Малишком, про те, що видатний поет України став почесним членом їхньої бригади комуністичної праці. Галина Петренко урочисто доповіла, що свій виробничий план бригада виконала на 103%.

Товариш Тарасовський, як секретар Окружної Комісії Одеського університетського виборчого округу, вручив поетові мандат про обрання його депутатом Верховної Ради УРСР. Присутні бурхливими, довго нестихаючими оплесками зустріли це повідомлення.

Потім виступив поет Андрій Малишко:

— Дорогі товариши! Глибоко і сердечно схвилюваний я і виступом І. М. Дузя, і цим рушничком, що подарували піонери, і теплим словом товаришки із фабрики, і цим мандатом, який дає право бути депутатом нашого Парламенту...

Я мав у своєму житті багато посвідчень. Я мав посвідчення незаможних селян, в 1937 році за підписом Горького мав посвідчення радянського письменника. Почалася війна, і я одержав посвідчення бійця, і дійшов з автоматом в руках до Берліна...

Але в цьому посвідченні депутата — і мое горе, і моя радість, і мої перші вірші. В ньому моя со-

вість і мое серце, і моя праця. Це Ваша довіра до мене і вияв моєї любові до вас...

Мені вже минуло півстоліття, але мое серце молоде. Я буду з вами, відгукуватимусь на кожен ваш поклик, писатиму пісні про вас. Скільки буде битися серце, буду вірно служити своїй Вітчизні. Буду вірою, совістю своєю служити народу!

Після засідання відбувся великий концерт.

29 і 30 березня працювало чотири секції: секція творчості поета (кер. — доктор філол. наук С. А. Крижанівський), секція взаємозв'язків братніх літератур (кер. — доц. А. В. Недзвідський), секція мовознавства (кер. — доктор філол. наук С. П. Бевзенко), школино-методична секція (кер. — доц. А. А. Жаборюк). Прочитано більше двадцяти доповідей. Пройшло ділове обговорення, внесено цілий ряд корисних пропозицій. А на адресу ініціаторів конференції було сказано багато похвальних слів.

На заключному засіданні змістовну доповідь на тему: «Поет і сучасність» — зробив доктор філологічних наук С. А. Крижанівський.

Березнева міжвузівська наукова конференція — значна культурна подія не тільки в університеті, а й в місті-герої Одесі.

ЛЮДИНА ПРЕКРАСНОЇ ДУШІ

керівництво авіаційними винищувальними роботами по боротьбі з личинками малярійного комара на півдні України. Крім авіаопилення, він провів серію дослідів по акліматизації гамбузії, як одного із способів біологічних методів боротьби з личинками малярійного комара.

О. Р. Прендель, працюючи в протозойно-паразитологічному відділі фізико-математичного факультету Новоросійського університету. Будучи студентом, він слухав лекції таких ензінічних вчених, як проф. П. М. Бучинський, Г. І. Танфільєв та ін. Іх вплив позначився на формуванні його наукового світогляду.

Після успішного закінчення університету Олександра Ромуловича було залишено в університеті для підготовки до професорського звання при кафедрі зоології та паразитології.

Пізніше він працює старшим викладачем на кафедрі загальної біології медичного інституту, з 1930 по 1935 рік завідує кафедрою загальної біології медико-аналітичного інституту, а з 1935 року — кафедрою зоології та паразитології Українського фармацевтичного інституту в Одесі. В 1936 році Олександр Ромулович був затверджений в званні професора. З 1944 року і досі він завідує кафедрою гідробіології Одеського університету ім. І. І. Мечникова.

У НАС В ГОСТЯХ: „ЗЕМЛЯ И НЕДРА“

ЦЕ БУДЕ У ЖОВТНІ

ЗВІТИ КУРСОВИХ БЮРО

На всіх курсах географічного факультету пройшли звітно-виборні комсомольські збори.

Слід відзначити, що комсомолівці курсів Роговець (I к.), Красека (II к.), Підпіригора (III к.), Матвієнко (IV к.) підготували збори добре. На всіх курсах збори проходили при великій активності комсомольців. Відчувалось, що їх по-справжньому хвилюють справи курсу і факультету. Наїздавши, на нашу думку, пройшли збори на I та IV курсах. На I курсі були піддані суворі критиці професіоністи ледарі. О. Панасенко, наприклад, викладач фізичного відпочинку ще й в очі не бачив, а уже минуло більше півроку з початку навчального року. Дивно, як деканат допустив її до складання іспитів. Студент цього ж курсу Подгур ще й досі не склав екзамена з математики, але його це, видно, не дуже турбув.

Повертаючись з лекції, він одразу ж іде в кіно, лягає спати або бродить по місту. Комсомольці Н. Усольцева, Л. Зведенюк, С. Гомбієвська, виступаючи по-діловому і принципово, говорили про недоліки в роботі курсового бюро. Зокрема було відзначено, що бюро мало уваги приділяло організації культурного відпочинку.

Першокурсники справедливо критикували факультетське бюро і старшокурсників. В минулі роки старшокурсники заваждали брати шефство над I курсом. А в останні роки про цю хорошу і корисну традицію забули. Представник старшокурсників, член комітету ЛКСМУ Б. Муха, прагнучи відправити становище, пропонує провести вечір зустрічі першокурсників з студентами старших курсів. Зарах їде підготовка до цієї зустрічі.

На комсомольських звітно-виборних зборах IV курсу багато виступаючи з питаннями ще й в очі не бачив, а уже минуло більше півроку з початку навчального року. Дивно, як деканат допустив її до складання іспитів. Студент цього ж курсу Подгур ще й досі не склав екзамена з математики, але його це, видно, не дуже турбув.

ПЕРША ПРАКТИКА

Студенти IV курсу геофаку проходили свою першу педагогічну практику в школах № 118, 106, 17, 10, в яких працюють досвідчені педагоги Р. Д. Шапіро, А. А. Акудівич, Л. Є. Вайншенкер, Д. С. Іващенко.

Перший тиждень пішов на знайомство з школою, на відвідування уроків і знайомство з учнями. Останні три тижні студенти давали уроки з географії самі. Всі керівники практики задоволені добросовісною роботою студентів-практикантиків.

В школі № 10 практиканти замість запланованого 21 уроку дали 43 в зв'язку з хворобою вчителя. По 5–6 уроків, замість запланованих 3 уроків на кожного практиканта, дали студенти і в школі № 118.

Більшість студентів сумілінно готовувались до уроків, унаочнюючи їх (картами, картосхемами, рисунками, картинаами, таблицями, макетами, фотографіями, зразками мінералів).

Найбільш вдалими були уроки у студентів Яцькою (шк. № 118), Матвієнко і Красних (шк. № 105), Побідаш (шк. № 17), Петренко і Шишовою (шк. № 10). Свої уроки вони давали за різними методами. В школі № 10, наприклад, широко застосовувався метод липецьких вчителів, проводилися контрольні по контурних картах, багато уваги приділялося активізації учнів при викладі знахомих їм із життя тем (клімат України, лимани, тваринний світ морів СРСР).

Різноманітна за формою була виховна робота, яку проводили в школах наші студенти. Крім традиційного випуску стінгазет і фотомонтажів до Дня Радянської Армії та 8 Березня, оформлення класних кутків, випускались сатиричні газети, фотомонтажі, стенди, проводились виховні години, численні екскурсії. Цікаву екскурсію на берег моря організував Ю. Шуйський. Він ознайомив учнів із заходами по боротьбі з зсурами. Петренко і Шишова організували цікавий вечір радянсько-в'єтнамської дружби, підготували до вечора виставку «Мистецтво В'єтнаму». Сподобалась учням організована студенткою Скибою екскурсія на сталепрокатний завод ім. Дзержинського.

Уваги було приділено питанням літньої виробничої практики і дружби на курсі.

Виступаючі О. Поманська, І. Бєдний відзначали, що курс ще не завжди виступав як єдина монолітна організація. Товариши суверено засудили О. Мовчан, яка й досі не склала двох екзаменів і зобов'язали її протягом найближчих двох тижнів ліквідувати залишковість.

Але не тільки відстаючі турбулюють курс, а й такі як Гусак, Бабенкова, Доленко, які могли б вчитися лише на «відмінно».

Комсомольці критикували членів курсового бюро за їх намагання організувати різні мітроприємства без підтримки і допомоги всього курсу.

Хороше враження від зборів псували окремі комсомольці, які своїми репліками з місця заважали виступаючим.

Третіокурсники поставили на своїх зборах питання про творчий підхід до вивчення суспільних наук.

Комсомольці В. Левенко, А. Кучма, І. Бродська відзначали у своїх

виступах, що вивчення суспільних наук проходить у них нудно, без належного серйозного ділового обговорення окремих положень політекономії. Не все гаряць на цьому курсі з трудовою дисципліною. Студенти Козловський та Тхоржевський пропускають лекції без поважної причини, а комсомольське бюро курсу майже не реагує на негідну комсомольців поведінку деяких студентів. Багато теплих слів на зборах було сказано про учасників художньої самодіяльності — Разінського, Фоміну; про спортсменів Левенка, Козловського, Чередніченка, Кучму, Підпіригору, Мочалову та інших.

Г. ГАРКУША.

НАПЕРЕДОДНІ КОНФЕРЕНЦІЇ

Наукове студентське товариство географічного факультету об'єднує студентів, які працюють в гуртках при кафедрах фізичної і економічної географії та геології.

Найбільш інтенсивно працюють студенти третього і старших курсів. Вони займаються питаннями географії міст, оцінки сільськогосподарських земель, динаміки морських берегів.

Студенти молодших курсів працюють в реферативних гуртках з загального землезнавства та країнознавства.

На науковій студентській конференції, яка сьогодні розпочне свою

В 1957 році минуло 100 років з дня народження видатного географа — класика вітчизняної географії Г. І. Танфільєва, який протягом 26 років очолював кафедру географії в нашому університеті (з 1905 по 1928 р.). В зв'язку з цією датою в ОДУ відбулася наукова сесія, були скликані спеціальні засідання Вчених Рад Московського державного університету ім. М. В. Ломоносова та Інституту географії АН СРСР. На них були прийняті рішення про необхідність дальшої розробки класичної спадщини Г. І. Танфільєва, про обов'язкове скликання через кожні 5 років «Танфільєвських читань». В жовтні 1963 року, за дозволом МВССО буде організована спеціальна наукова конференція, на якій буде підсумовано, як розробляються і розвиваються далі плодотворні ідеї Г. І. Танфільєва сучасними географами Радянського Союзу.

В роботі конференції погодилися взяти участь науковці Москви, Ленінграда, Києва, Харкова та інших міст.

Кафедри географічного факультету повинні заздалегідь продумати план роботи конференції, підготувати доповіді, в яких висвітлювати успішну працю географів Одеси над освоєнням класичної спадщини Г. І. Танфільєва. Під час цієї наукової конференції географічний факультет повинен організувати відкриття пам'ятника Г. І. Танфільєву на II кладовищі.

В. о. проф. С. Т. БЕЛОЗОРОВ.

САМОСТІЙНА РОБОТА

Важливе місце в роботі кафедри економічної географії займає керівництво науковою студентською роботою. Початок цієї роботи був покладений, організацією наукового гуртка. Роботи гуртків охоплювали різноманітну тематику: носили переважно компілятивний характер. Але згодом запити членів гуртка та їх керівників показали, що ця форма роботи нас не може задовільнити.

При кафедрі були організовані наукові студенческі тематичні семінари, які існують уже 4 роки. Члени наукових студентських семінарів ведуть дослідницьку роботу в плані наукових тем керівників семінарів, тобто беруть участь в науковій роботі кафедри. Тематика семінарів кафедри різноманітна. Основні семінари — це семінар з вивчення міст УРСР (керівники Н. І. Блажко та К. Є. Повітчана) і семінар оцінки земель (керівники Б. Л. Гуревич і І. М. Ланда).

Крім того, вивчаються проблеми трудових ресурсів колгоспів Одеської області та картування сільського господарства Чорноморського економічного району. До

участи в роботі семінарів студенти залучаються на III курсі, після визначення їх спеціалізації.

В роботі семінарів беруть участь і студенти вечірнього відділу. «Новачки» знайомляться з вітчизняною і закордонною літературою, з роботами старших товаришів. Якщо їх зацікавила якась проблема — починають працювати самостійно, досліджувати.

Окремі роботи мають серйозне теоретичне значення. Деякі вихованці наших семінарів після закінчення університету успішно працюють в наукових установах та організаціях. (О. Полоса — в груповій лабораторії університету, Л. Панич — в науково-дослідному інституті градобудівництва в м. Донецьку, Л. Скрипниченко — в науково-дослідному інституті лісової промисловості та ін.).

Організація наукових студентських семінарів активізувала в цілому наукову студентську роботу, сприяла встановленню і зміцненню контакту між кафедрами і студентами, відіграва значну роль в розвитку творчої ініціативи студентів.

Доц. Н. І. БЛАЖКО.

тету поїдуть зі своїми доповідями до інших міст. Студент V курсу Ю. Шуйський виїжджає до Московського університету з доповіддю про геоморфологію і залежність прохідного каналу до порту Іллічівськ. Доповідь студентки V курсу Гаркавої про океанологічні дослідження в Атлантичному океані на учебному судні «Батайськ» буде прочитана, мабуть, на конференції студентів-географів Київського університету.

Доц. Н. ІЗМАЙЛОВА.

Особливості зими 1962/63 р.

Хвили арктичного повітря прорвались на південь Північної Америки та Європи і викликали різке похолодання. В Чехословаччині і Швейцарії температура понизилася до -30° . Такі морози не спостерігалися тут уже понад 200 років.

В Північному Причорномор'ї найхолоднішим був січень. Середня місячна температура повітря в Одесі досягала -9.4° , яка набагато нижче середньої багаторічної -2.8° . З 13 по 29 січня середня добова температура повітря була нижче -10° , а 23 січня мінімальна температура понизилась до -20.4° . (Абсолютний мінімум -29° спостерігався в Одесі в 1927 році). Лише в 1898 році середня січнева температура була ще нижча (-10.1°). Такі суворі зими спостерігаються дуже рідко. Північно-західна частина Чорного моря і

Босфор замерзли в 401, 763, 860, 1621, 1622, 1709 роках. Щільний льодовий покров у Босфорі спостерігався взимку 1851-52 р. В 1928-29 роках у бухті Золотий ріг в Стамбулі відзначалося слабке кригоутворення. А в 1963 році Босфор замерз.

Одеська затока замерзала частіше і на тривалиші строки. Так, наприклад, взимку 1875-76 року затока замерзла на 58 днів, а в 1890-91 рр. — на 67 днів. У 1928-29 роках навігація пропинилася на весь лютий.

Нижча норма і березнева температура. Середня багаторічна температура в березні для Одеси $+20^{\circ}$, а в цьому році — нижча 0° .

«ЗА НАУКОВІ КАДРИ»
СТОР. 3. 8 КВІТНЯ 1963 р.

I СМІХ І СЛЬОЗИ

(по матеріалах педпрактики студентів IV курсу географ. ф-ту)

РОЗДІЛ I. Нові відкриття.

«Уголь применяется для производства взрывчатых удобрений». «Нефть, ребята, вы все видели. Такая, черненькая» (Тихомирова).

«Среднегодовая температура воды в Красном море -40° » (Петренко).

«На севере температура между зимними и летними большая, а на юге маленькая» (Бабенкова).

«Земля вращается не в эту сторону, а в эту» (Скорба).

«Крабы Охотского моря достигают 4 см» (Ильяшенко).

РОЗДІЛ II. Питання і відповіді.

— Какие времена года вы знаете, кроме зимы и лета?

— Куда должна смотреть земная ось? (Бондарь).

В УМОВАХ розгорнутої боротьби за побудову комуністичного суспільства велика і відповідальна роль належить творчій інтелігенції нашої країни.

На зустрічі керівників партії і уряду з представниками творчої інтелігенції країни 8 березня 1963 року М. С. Хрущов сказав: «Радянська література і мистецтво по-кликані відтворити в яскравих художніх образах великий і геройчний час будівництва комунізму, правдиво відбити утвердження і перемогу нових, комуністичних відносин у нашему житті».

Тим більш відповідальна роль майстрів нашого мистецтва і літератури, що це завдання необхідно вирішувати в умовах гострої ідеологічної боротьби.

Наша література — незмінний супутник народу в його геройчному поході — стала художнім літописом величних перемог нашої Батьківщини. І тому, що така велика сила її художнього впливу, що такий високий її морально-політичний потенціал, радянська література та її естетика стоять в центрі ідеологічної боротьби наших днів. Намагаючись паралізувати виховну силу нашої літератури, капіталістичний світ виступає проти принципів нашої естетики: тісного зв'язку мистецтва з життям народу, комуністичної ідейності мистецтва і літератури.

Виступаючи на сторінках «Правди», К. Ф. Данькевич, один із учасників березневої зустрічі творчої інтелігенції з представниками партії та уряду, писав, що художник, який відрівався від принципу комуністичної ідейності, перебуває в стані невагомості, яке в окремих випадках може завершитися приземленням на чужій території. Мистецтво і література набирає нових висот в своєму поступальному русі вперед. Але в той же час окремі факти свідчать про те, що є випадки невдалих «приземлень». В цьому відношенні характерні випадки захоплення формалізмом деяких молодих представників нашої літератури і мистецтва.

Формалізм не являє собою самостійний літературний напрямок. Він служить вираженням занепадницького реакційного мистецтва, як правило, виражає ідеологію соціальних сил, приречених на загибель. Саме тому формалізм процвітав у епоху декадансу, а потім поширювався в 20 роках, коли внаслідок непу активизувалася буржуазна ідеологія.

Представники різноманітних груп і об'єднань — футуристи, імажиністи, акмеїсти, адалісти та інші надзвичайно численні «істі» — намагались відвести мистецтво від конкретного реального грунту. Їх девізом міг бути вислів В. Хлєбникова: «Хай живе мистецтво без будь-якої життєвої користі!».

Партія, всемірно допомагаючи росту молодої радянської літератури, викривала антинародний зміст формалістичних течій. В одній із статей, опублікованих в 1924 році, А. В. Луначарський писав: «До Октября формалізм був просто овощем по сезону, а сей-час это — живущий отросток старого, это — палладиум, вокруг которого ведется оборона буржуазно-европейски мыслящей интеллигентии, знающей при том, что наступление есть лучший способ обороны».

«ЗА НАУКОВІ КАДРИ»
СТОР. 4. 8 КВІТНЯ 1963 р.

ЗА ВИСОКУ ІДЕЙНІСТЬ І МАЙСТЕРНІСТЬ

Сучасна буржуазна література, яка розвивається в обстановці гострої і непримиреної ідеологічної боротьби, довіши формалізм до крайнього ступеню його виродження — до абстракціонізму, бере його на своє озброєння, використовує як один із найбільш наступальних видів зброї в боротьбі з нашою соціалістичною ідеологією, з мистецтвом і літературою соціалістичного реалізму.

Формалізм і абстракціонізм — «овочі» з чужого городу — не можуть знайти відповідного ґрунту в нашій дійсності. Лише втрата гостроти почуття того ідейного та естетичного спрямування, які становлять основу нашого мистецтва, може привести деяких наших письменників до прийомів формалістичного мислення.

Найхарактернішим у цьому відношенні прикладом є творчість Андрія Вознесенського. «Я пишу, — говорив він (іде говорив: в інтерв'ю кореспондентові «Таймс!»), — для вчених, фізиків, для людей, які звикли мислити абстрактно».

Внаслідок того, що молодий поет забув ту істину, що художник пише для народу і для його не абстрактних, а реальних і конкретних справ, з'явилася ця пресловута «Треугольна груша» А. Вознесенського. В цьому творі «дитя соцреалізма грішне», як іменує себе в одному з своїх віршів молодий поет, запутавшись в надзвичайно ускладненій метафоричній системі, виявляється в явному полоні формалізму. Виводячи свою поезію із арсеналу бойового, пристрасного служіння народу, А. Вознесенський був гаряче визнаний буржуазною пресою. Не встигла закінчити свою роботу зустріч творчих працівників з представниками партії та уряду в

Кремлівському залі, як в зарубіжній пресі з'явилися співчуття з приводу критики на адресу А. Вознесенського. І тут же один з французьких журналів, до речі в спеціальному номері, присвяченому питанням радянської літератури, пише, що А. Вознесенський «единственный поэт, который пользуется словами, не отдавая себе отчета в их значении». Навряд чи таке визначення приемне А. Вознесенському, але своєю творчістю він дав привід для ньюго.

Найменший відступ від принципів ленінської естетики завжди відкривав доступ ідеям, ворожим нашій ідеології. Один із відомих письменників І. Еренберг в листі до ЦК КПРС (та і в своїх мемуарах) висловив думку про можливість співіснування ідеологій, виправдовував абстракціоністське мистецтво.

В радянській прозі останніх років також спостерігаються випадки втрати гостроти почуття партійності і недооцінки великих завоювань і дорогих традицій. Під видом боротьби з наслідками культу особи і догматизму, як одним із його найшкідливіших наслідків, в прозі останніх років з'явилися твори, герої яких — це переважно молоді, зневірні в позитивній цінності минулого люді, які не вміють жити на всю повноту сучасним. Деякі письменники стали стверджувати проблему «батьків» і «дітей». В журналі «Юність» недавно з'явилась повість А. Гла-

дилина «Перший день Нового року». Ідея конфлікту двох поколінь визначила сюжет і композиційне рішення цієї повісті, головний герой якої — один з тих, хто «замучен сем'єю, ремеслом и телевізором», нікак не може знайти спільноти мови з батьком (старим партійцем, зразковим батьком), тому що між поколінням батьків і дітей, мовляв, нема нічого спільногого.

Галерею таких «дітей» наводив радянську літературу В. Аксёнов. Його шлях від «Коллег», які одержали визнання у радянських читачів, до «Апельсинов из Марокко» — твору слабкого в ідейному і художньому відношенні, демонструє явний спад в його творчості.

Зарубіжна реакційна преса з великою охогою підхоплює цю відігнуту її «проблему поколінь», щоб на її основі говорити про відсутність моральної єдності радянських людей.

В той же час деякі письменники через свою ідейно-політичну незрілість виступають з плутаними «теоріями» з цього приводу. В польському щотижневику «Політика» нещодавно було надруковано інтерв'ю, яке дали кореспонденту цієї газети В. Аксёнов та А. Вознесенський, де згаданий поет викладав свою «гвинтову» теорію спадковості поколінь: «Особисто я вважаю, — казав він, — головним визначенням поколінь по вертикалі, на якій розташовуються як Пушкін, так і Лорка, Елюар, ПаSTERNak і Ахмадуліна» (?!!).

Є. Євтушенко захоплений «стыдною славою», як влучно висловився К. Симонов, через відсутність ідей-

ної зрілості, не раз був втягнутий у різні провокації. Звідси його «Автобіографія», яка була надрукована в «Експресі», звідси й те інтерв'ю, в якому він договорився до сенсаційного визнання, що «Христос був комуністом», після чого йому вже нічого не залишалось, як відповідаючи на питання, чи «не є він сам Христосом», трохи соромлячись, відповісти: «Не знаю».

Хіба так представляли за рубежом радянський народ, його думки і справи М. Горький і В. Маяковський — основоположники тієї літератури, гідними послідовниками і продовжувачами якої повинні бути письменники наших днів?

В обстановці гострої боротьби між двома ідеологіями, коли світ капіталізму прагне поширити свій руйнівний вплив на країни соціалістичного табору, особливо важливо зберігати в чистоті і бойовій готовності основи літератури і мистецтва соціалістичного реалізму. Боротьба за мистецтво і літературу гідна великої епохи побудови комуністичного суспільства, це боротьба серця і почуття тих, хто завершуватиме будівництво цього величного майбутнього.

Один із наших поетів В. Федоров правильно писав:

Все испытав, мы знаем сами, что в дни психических атак, сердца, не занятые нами, не мешкая, займет наш враг. Займет, сводя все те же счеты, займет, засядет, нас разя, Сердца.. да это же высоты, которых отдавать нельзя.

Доц. Л. В. БЕРЛОВСЬКА,
зав. кафедрою російської
та зарубіжної літератури.

БАСКЕТБОЛЬНІ НОВИНИ

команду вперед — 12:10. Забігаючи наперед, скажу, що медики до кінця гри так і не суміли повести рахунку, хоч розрив в очках (за винятком останніх 2-х хвилин) не перевищував 6. Перший тайм за нами — 29:26.

У другій половині наша п'ятірка заграла ще агресивніше. Відмінно грають під щитом В. Белай і Г. Хвостик. Удача супроводжувала дальні кидки С. Григорянца. В останні 2—3 хвилини м'яч летів лише в одну корзину — корзину медиків. І це позначилось, звичайно, на рахунку — 78:60 на користь ОДУ. Наші хлопці грали на відмінно.

Тепер все залежало від інших команд. Але ця зустріч виявилася незвичайно несікавою. З першої і до останньої хвилини ініціатива залишалася в руках медиків. Є такий спортивний термін — «гра не пішла». Його можна застосувати і до баскетболу. Він в якісь мірі визначив програш другої команди. Але це суб'єктивна причина, до того ж одна. А об'єктивних було набагато більше: не «ишли» кидки у Г. Базики, погано зіграли центральні, до кінця матчу їм так і не вдалося «закрити» країщого снайпера медиків Прохоровича (до речі, він приніс 27 очок своїй команді). Взагалі наші програли і досить сильно — 57:77.

Але це лише підлило гасу в во-гонь. Медики відповідають штурмом, і на 6-й хвилині встановлюється рівновага — 8:8. На 7-й хвилині В. Белай виводить нашу

клубу Одеси висіло для нас на волю. Наша перша команда повинна була виграти свій останній матч у баскетболістів технологічного інституту.

Спочатку гра йшла очко в очко. Навіть програш нами первого тайму (23:29) ще ні про що не говорив. Але в другій половині технологічного інституту засилили чащу ваг на користь своєї команди. Правда, за 4 хвилини до фінального свистка наші гравці пішли в банк і скоротили розрив у рахунку до 2-х очок. Але на більше їх не вистачило. Фінальний свисток застав команди на майданчику з рахунком 67:56 на користь ОТУ.

Я наведу деякі цифри, які допоможуть в якісь мірі зрозуміти причину невдачі. Наші баскетболісти кидали 17 штрафних, але м'яч попав у корзину лише 8 раз (менше 50%). Крім того, наші зуміли віддати м'яч до рук противника 24 рази. А це дуже велика цифра для такого відповідального матчу. Далі. Всім імпонують дальні кидки С. Григорянца, але... в тому випадку, якщо м'яч досягає мети. В останній же зустрічі м'яч у Слави летіли куди хочеш, лише не в кільце. Ми маємо право чекати більшого і від гри В. Козловського, який вписав до активу команди скромні 4 очки. А В. Козловський виконує на майданчику функції центрового гравця, тобто він повинен приносити за гру не

менше 15—20 очок. Кращим гравцем зустрічі був, звичайно, В. Белай, який дав команді 23 очка.

Треба було боротися за II місце. А для цього II команді необхідна була лише перемога. Це був матч незвичайно напруженої боротьби. Не часто доводиться бачити, коли команда веде рахунок буквально до останніх хвилин, і все ж програє. Саме цей матч без особливого захоплення згадувати технологі. Вони вигравали і лише в останні секунди змушенні були скласти зброю. Правда, у них за 5 персональних помилок залишив майданчик кращий гравець В. Сидоров, але швидко сили противників зрівнялися: за гру більше був виключений з гри наш центрний Є. Дмитрієнко. Залишалося 5 сек. до закінчення матчу, університет йшов на 2 очки вперед. Ціоною неймовірних зусиль (у них граво 4 хвилі) технологі загрожували зрівняти рахунок. Призначаються додаткові 5 хвилини гри. Але навіть п'ятій гравець технологів не може допомогти своїй команді. Перемога! Цей матч (69:65) вивів баскетбольний клуб ОДУ на II місце. Це найвище досягнення баскетболістів і баскетболісток за останні 5 років. В позаминулому році було III місце, в минулому — навіть V, а в цьому році — II.

Ю. ЛАРЮШИН.

Редактор М. ДОБРОГОРСЬКИЙ.